

кое-то ся прилага, съставлява неговий *обемъ*; а сборътъ на това, чо-то отъ него може ся приложи при друго, е негово *съдръжаніе*.

Изясненіе: Напр. наумъ „дръво“ може ся приложи на много дръвіе, на джъбъ, брѣзъ, сливъ и пр. за чо-то всичко това е дръво; кога ся прилага при тѣхъ, то пренася на тѣхъ всички бѣлѣжки, что ся заключават у него, така чо-то кога наречаме джба, брѣза сливъ-тѣ дръво, мы съ това названіе придаваме имъ всички общы свойства на дръвеса-та, а именно: способность да растжть, да живѣйтъ съ ордѣнъ животъ и пр. прѣдмѣты-ты, при кои-то ся прилага наумъ-ть, сѫществуватъ отдељно отъ самий наумъ и само мыслено ся обихващатъ отъ него: оттова вси тїи вкупъ земени, съставляватъ *обемъ* на наума или вѣнкашиж-тѣ му *величинж*.

А свойства-та, что ся съобщаватъ на тයя прѣдмѣты, кога ся прилага при тѣхъ наумъ-ть, сѫ бѣлѣжки, съвъкупены въ самий наумъ, и по това тყи съставляватъ *съдръжаніе-то* на наума, или вѣтрѣшиж-тѣ му *величинж*.

§. 55.

Много-то, при кое-то ся прилага наумъ-ть, може да състои отъ много или малко число прѣдмѣты. Нѣ колко-то повече има прѣдмѣты, толкова тїи сѫ *изразнообразны*, и слѣдователно толкова по-малко имѣтъ сходны бѣлѣжки, и наопакы: колко-то по-малко прѣдмѣты има, толкова по-малко *разнообразие* има помѣжду имъ, и слѣдователно толкова повече сходны бѣлѣжки ще има у тѣхъ. По тоя начинъ обемъ-ть на единъ наумъ ся *увеличива*, кога ся *смалява* *съдръжаніе-то*, а *съдръжаніе-то* *наголѣмива*, кога ся *смалява* обемъ-ть. Отношеніе-то между тѣхъ е *обратно*.